

Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҗысӧмҗас җылыс положеніе

1-ОҢ ГЛАВА

Бӧрҗысан система

1-оҗ статта. Комі АССР-са Конституциҗа 105-ӧд статта подув вылын Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ депутатҗасӧ бӧрҗомҗас нудӧ-гӧны бӧрҗысыҗасӧн всеобщӧй, равнӧй да вескыд бӧрҗысан право подув вылын гусӧн гӧлӧсуҗтӧмӧн.

2-ӧд статта. Комі АССР-са Конституциҗа 106-ӧд статта подув вылын депутатҗасӧ бӧрҗомҗас всеобщӧй: Комі АССР-са став гражданаӧн, кодҗаслы тырӧс 18 арӧс, наӧ расбӧй да национальнӧй принадлежност вы-лӧ, вероисповеданіе, образоваельнӧй ценз, оседлоост, социальнӧй проісхожденіе, імуш-ственнӧй положеніе да воҗа деҗатель-ност вылӧ вӧдӧтӧг ем право участвҗтны депутатҗасӧ бӧрҗомҗасын да лоны бӧрҗомаҗ-сӧн Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ, іҗҗас кынҗі да іҗз кынҗі, кодҗасӧ судітӧма судӧн бӧрҗысан правоҗасыс лшӧтӧмӧн.

3-ӧд статта. Комі АССР-са Конституциҗа 107-ӧд статта подув вылын депутатҗасӧ бӧрҗомҗас равнӧй: быд гражданаӧн ем ӧтӧ гӧлӧс; став гражданаыс бӧрҗысӧмҗан участвҗтны ӧткоӧ основаніеҗас вылын.

4-ӧд статта. Комі АССР-са Конституциҗа 108-ӧд статта подув вылын нывбабаҗас пӧл-зүҗтӧны бӧрҗысан да бӧрҗомӧн лоан пра-воӧн мужчинаҗасӧд ӧткоӧа.

5-ӧд статта. Комі АССР-са Конституциҗа 109-ӧд статта подув вылын граждана, кодҗас состоітӧны Красноҗ Арміҗа радҗасын, пӧл зүҗтӧны бӧрҗысан да бӧрҗомаӧн лоан пра-воӧн став гражданаӧд ӧткоӧа.

6-ӧд статта. Комі АССР-са Конституциҗа 113-ӧд статта подув вылын бӧрҗысӧмҗас дырҗі кандіатҗас выставлаҗтеӧны бӧрҗысан округ-җас серті.

II-ӧд глава

Бӧрҗысыҗаслӧн списокҗас

7-ӧд статта. Карҗасын бӧрҗысыҗаслӧн списокҗас лӧсӧдӧны ужалыс іҗз депутатҗас карса Сӧветӧн, а сӧктса местаҗасын—ужалыс іҗз депутатҗаслӧн сӧктса (деревнаса) Сӧве-тӧн.

8-ӧд статта. Бӧрҗысыҗас списокҗас пыр-теӧны став граждана, кодҗаслӧн ем бӧрҗысан право да кодҗас олӧны (пыр лӧбӧ временно) списокҗас лӧсӧдӧг кеҗлӧ таҗӧ Сӧвет терри-торіҗа вылын, кодҗаслы бӧрҗысан лун кеҗлӧ тырӧс 18 арӧс.

9-ӧд статта. Бӧрҗысыҗас списокҗас оз пыртеӧны іҗз, кодҗасӧс лшӧтӧма бӧрҗысан правоҗасыс суфеднӧй пріговорҗас серті бӧр-җысан правоҗасыс лшӧтӧм куҗа пріговорын урчӧтӧм став срок чӧҗыс, а сӧҗ-жӧ іҗз, код-җасӧс прізнаҗтӧма законӧн лӧсӧдӧм пӧрадо-кӧн іҗҗасӧн.

10-ӧд статта. Бӧрҗысыҗаслӧн списокҗас лӧсӧдӧны быд бӧрҗысан участокын алфа-вітнӧй пӧрадокӧн ов, нӧм, віч, арлыд да бӧр-җысыҗас олан места індӧмӧн да кырмава-сӧны ужалыс іҗз депутатҗас Сӧветса пред-седателӧн да секретарӧн.

11-ӧд статта. Бӧрҗысыҗас пӧвсыс некод оз вермы лоны пыртӧма ӧтыкыс унҗык бӧр-җысан списокӧ.

12-ӧд статта. Бӧрҗысыҗаслӧн списокҗас, кодҗас (бӧрҗысыҗасыс) состоітӧны воіскӧй частҗасын да воіскӧвӧ соҗедіненіеҗасын, лӧ-сӧдӧны командованіеӧн командіроӧн да во-іеннӧй комісарӧн кырымалӧмӧн. Став му-кӧд воіеннӧй служашӧйҗас пыртеӧны бӧр-җысыҗас списокҗас олан места серті ужа-лыс іҗз депутатҗаслӧн соответвҗушӧщӧй Сӧветҗасӧн.

13-ӧд статта. Бӧрҗысыҗаслӧн списокҗас ізбӧрательнӧй участокҗасын, кодҗас лӧсӧдӧны болнӧчаҗасын, рӧбільнӧй керкаҗасын, санато-ріҗаҗасын да мукӧд лечебнӧй учреҗденіеҗа-сын, составлаҗтеӧны кыҗі вісыс граждана вылӧ, сӧҗі і медіцінскӧй персонал вылӧ, код-җас сулалӧны деҗурство вылын бӧрҗысӧм-җас лунӧ.

Бӧрҗысӧмҗасын оз вермыны прімітны участіе вісыҗас, кодҗас нахоҗтӧны скар-латінознӧй да діфтеріҗнӧй ӧтделеніеҗасын.

14-ӧд статта. Бӧрҗысӧмҗасӧҗ 30 лун воҗ-җык ужалыс іҗз депутатҗаслӧн Сӧвет став іҗзӧс тӧдмӧдӧм могыс ӧшӧдалӧ бӧрҗысы-җасыс списокҗас лӧбӧ обеспечіаҗтӧ бӧрҗы-сыҗасыс позанлун тӧдмасын таҗӧ списокҗас-нас Сӧвет помещеніеҗыи.

15-ӧд статта. Бӧрҗысыҗас списокҗаслӧн подліныкыс вісӧб ужалыс іҗз депутатҗас соответвҗушӧщӧй Сӧветын да воіскӧй частын лӧбӧ воіскӧвӧ соҗедіненіеҗын.

16-ӧд статта. Бӧрҗысыҗасыс список із-зӧдан да бӧрҗысан лун костын бӧрҗысысӧн асыс олан местасӧ веҗігӧн ужалыс іҗз депутатҗаслӧн Сӧвет, код улын сӧҗӧ овліс, сетӧ сылы Центральнӧй ізбӧрательнӧй комісе-җаӧн лӧсӧдӧм форма серті „гӧлӧсуҗтан пра-во вылӧ удостовереҗіе“ да пасӧд бӧрҗысы-җаслӧн списокӧ—„муніс“; оланін вылӧ места-ын—пыр лӧбӧ временно оланін местаын—бӧрҗысыс пыртеӧ бӧрҗысыҗаслӧн списокӧ личӧй удостовереҗіе петкӧдӧм бӧрын, а сӧҗ-жӧ „гӧлӧсуҗтан право вылӧ удостове-рҗіе“ петкӧдӧм бӧрын.

17-ӧд статта. Бӧрҗысыҗас списокын не-правільност җылыс (списокҗасӧ суҗтӧм, спи-сокҗасыс ісклҗүчӧтӧм, ов, нӧм, віч зүҗтӧм, спи-сокҗасӧ бӧрҗысан правоҗасыс лшӧтӧм іҗзӧс неправоҗыҗа суҗтӧм) шыӧдчӧмҗас сетӧны ужалыс іҗз депутатҗаслӧн Сӧветӧ, код іҗ-зӧдӧс списокӧсӧ.

18-ӧд статта. Ужалыс іҗз депутатҗас Сӧ-ветлӧн ісполнӧтельно комітет бӧрҗысыҗас списокҗасын неправоҗыҗа җылыс быд шыӧд-чӧм обҗазан відлавын куҗім лунҗа срокӧн.

19-ӧд статта. Бӧрҗысыҗас списокын не-правоҗыҗа җылыс шыӧдчӧм відлаӧм бӧрын, ужалыс іҗз депутатҗас Сӧветлӧн ісполнӧ-тельно комітет обҗазан лӧбӧ пыртны бӧрҗы-сыҗас списокӧ колана вескӧдӧмҗас, лӧбӧ сетны шыӧдчысы писменнӧй справка сылы шыӧдчӧмсӧ моҗігӧдтӧм помкаҗас җылыс, уха-лыс іҗз депутатҗас Сӧветлӧн решеніеҗкӧд сӧгласітчӧтӧм дырҗі шыӧдчыс вермӧ сетны норасӧм народнӧй судӧ.

20-ӧд статта. Народнӧй суд куҗім лунҗа срокӧн обҗазан відлавын списокын неправо-җыҗа вылӧ норасӧм вossa суфеднӧй засѣда-ніе вылын шыӧдчысӧс да сӧветса предста-вітелӧс корӧмӧн да асыс решеніесӧ пы-рыс-пыр зүҗртны кыҗ шыӧдчысы, сӧҗі і Сӧветлы. Народнӧй судлӧн решеніеҗыс окон-чательнӧй.

III-ӧд глава

Комі АССР-са Верховнӧй Сӧ-ветӧ бӧрҗысӧмҗас куҗа бӧр-җысан округҗас

21-ӧд статта. Комі АССР-са Конституци-җа 22-ӧд статта подув вылын Комі АССР-са Верховнӧй Сӧвет бӧрҗысӧд Комі АССР-са гражданаӧн бӧрҗысан округҗас серті.

22-ӧд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҗысӧмҗас куҗа бӧрҗысан округ лӧсӧдӧс таҗӧм прінцип серті: 4.000 населе-ніе—округ вылӧ. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҗысӧмҗас куҗа быд бӧрҗысан округ мӧдӧдӧ ӧтӧ депутатӧс.

23-ӧд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҗысӧмҗас куҗа бӧрҗысан округҗас лӧсӧдӧм нудӧсӧ Комі АССР Верховнӧй Сӧ-вет Презідіумӧн.

24-ӧд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҗысӧмҗас куҗа бӧрҗысан округҗас-лӧн список ізӧдӧс Комі АССР Верховнӧй Сӧвет Презідіумӧн ӧтӧщӧ бӧрҗысӧмҗасыс лун урчӧтӧмкӧд.

IV-ӧд глава

Бӧрҗысан участокҗас

25-ӧд статта. Бӧрҗысан бҗуллеҗенҗас прімітӧм могыс да гӧлӧсҗас лыдӧдӧм могыс Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҗысӧм-җас куҗа бӧрҗысан округҗасӧ пырыс карҗас-лӧн да раҗонҗаслӧн терриҗоріҗамыс јукоӧ бӧр-җысан участокҗас вылӧ.

26-ӧд статта. Бӧрҗысан участокҗас лӧсӧ-дӧм нудӧсӧ карҗасын ужалыс іҗз депутат-җаслӧн карса Сӧветҗасӧн, а сӧктса места-җасын—ужалыс іҗз депутатҗаслӧн раҗоннӧй Сӧветҗасӧн.

27-ӧд статта. Бӧрҗысан участокҗас лӧсӧ-дӧм нудӧсӧ бӧрҗысӧмҗасӧҗ 45 луныс не сорӧнҗык.

28-ӧд статта. Сӧктсӧветлӧн терриҗоріҗа, кӧні лыдӧсӧс кык сурҗыс не унҗык олыс, составлаҗтӧ, кыҗ правіло, ӧтӧ бӧрҗысан участок; быд сӧктын, феревнаын, кӧні лыд-җысӧд 500-саӧ, но 2.000 ыс не унҗык олыс, котыртеӧ торҗа бӧрҗысан участок.

Сӧктҗасын, лӧбӧ сӧктҗас группын, кӧні

олыҗасыс 500 мортҗыс еҗаҗык, но 300 морт-җыс не еҗаҗык, сӧҗӧ случаҗасын, кор таҗӧм сӧктҗасысӧн бӧрҗысан участок центрӧз рас-стоҗаніеҗыс вевтыртӧ 10 кілометр, вермасны котыртеӧны торҗа бӧрҗысан участокҗас.

29-ӧд статта. Ылі раҗонҗасын; кӧні ун-җыкыс посні сӧктҗас, поҗӧ котыртавын бӧрҗысан участокҗас 100 морт олысыс не еҗаҗык лыдӧн. Воҗывса торҗа раҗонҗасын Комі АССР Верховнӧй Сӧвет Презідіум раз-решӧтӧмӧн лӧсӧдӧ котырты бӧрҗысан учас-токҗас 100 мортҗыс еҗаҗык, но 50 мортҗыс не еҗаҗык олысӧн.

30-ӧд статта. Карҗас, рабочӧй посолок-җас, а сӧҗ-жӧ сӧктҗас да сӧктсӧветлӧн терри-торіҗа, кӧні лыдӧсӧс 2.000 олысыс унҗык, јукоӧны бӧрҗысан участокҗас вылӧ, ӧтӧ бӧрҗы-сан участок вылӧ 1.500—500 морт арталӧ-мӧн.

31-ӧд статта. Воіскӧй частҗас да воі-скӧвӧ соҗедіненіеҗас лӧсӧдӧны торҗа бӧр-җысан участокҗас 50 ыс не еҗаҗык да 1.500-ыс не унҗык бӧрҗысыҗас лыдӧн, кодҗас пырӧны бӧрҗысан округо частӧн лӧбӧ воі-скӧвӧ соҗедіненіеҗаӧн сулалан места серті.

32-ӧд статта. Болнӧчаҗасын, рӧбільнӧй керкаҗасын, санаторіҗасын, інвалідҗаслӧн керкаҗасын, кӧні 50-ыс не еҗаҗык бӧрҗы-сыс, котыртеӧны торҗа бӧрҗысан участокҗас. Некемын корпус болнӧчаҗасын лӧсӧдӧ бӧрҗысан участокҗас лӧсӧдӧм торҗа корпус-җасын на пӧвсыс быдын 50 бӧрҗысысыс не еҗаҗык дырҗі.

Болнӧчаҗасын да мукӧд лечебнӧй учреҗ-деніеҗасын, кӧні торҗа бӧрҗысан участокҗас оз котыртеӧны, лӧсӧдӧ бӧрҗысан бҗуллеҗеҗа-җас прімітӧм самӧй болнӧчаҗасыс да лечеб-нӧй учреҗденіеҗасыс бӧрҗысан комісеҗа-җасыс торҗоӧм шленҗасӧн. Сӧҗӧ случаҗасыс болнӧчаҗас снабҗаҗтеӧны торҗа ізбӧрательнӧй јашӧкҗасӧн.

33-ӧд статта. Судноҗас кӧні бӧрҗысы-җаслӧн лыдыс 25-ыс не еҗаҗык да кодҗас бӧрҗысан лунҗасӧ плаваніеҗыиӧс, вермонн лӧсӧдӧны торҗа бӧрҗысан участокҗас, кодҗас пырӧны бӧрҗысан округҗасӧ судносӧ прі-пішӧтӧм места серті.

V-ӧд глава

Ізбӧрательнӧй комісеҗаҗас

34-ӧд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҗысӧмҗас куҗа Центральнӧй ізбӧра-тельнӧй комісеҗа лӧсӧдӧе общественнӧй організаҗаҗасыс да ужалыс іҗз общество-җасыс представітелҗасыс да вынӧсӧс Комі АССР Верховнӧй Совет Презідіумӧн ӧтӧщӧ бӧрҗысӧмҗасыс лун ізӧдӧмкӧд.

35-ӧд статта. Центральнӧй ізбӧрательнӧй комісеҗа лӧсӧдӧс председател, председа-телӧс веҗыс, секретар да 8 ілен составын.

36-ӧд статта. Центральнӧй ізбӧрательнӧй комісеҗа:

а) візӧдӧ Комі АССР-са став терриҗоріҗа вылын бӧрҗысӧмҗас мунігӧн „Комі АССР-са Верховнӧй Советӧ бӧрҗысӧмҗас җылыс Поло-женіе“ сӧҗча олӧмӧ пӧртӧм борса;

б) відлаӧ ізбӧрательнӧй комісеҗаҗаслӧн неправоҗыҗа деҗствіеҗас вылӧ норасӧмҗас да вӧчӧ норасӧмҗас куҗа окончательнӧй реше-ніеҗас;

в) лӧсӧдӧ печатҗасыс, ізбӧрательнӧй јашӧкҗасыс образеҗас, „гӧлӧсуҗтан право-вылӧ удостовереҗіельс“ форма, ізбӧратель-нӧй бҗуллеҗенҗасыс да налы конвертҗасыс форма да ром, бӧрҗысыҗас списокыс фор-ма, гӧлӧсҗас лыдӧм куҗа протоколҗасыс форма, бӧрҗом җылыс удостовереҗіеҗасыс форма;

г) регістріруҗтӧ Комі АССР-са Верхов-нӧй Сӧветӧ бӧрҗом депутатҗасӧс;

д) сӧҗаҗтӧ бӧрҗысӧмҗас куҗа фелопроіз-водство Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн мандатнӧй комісеҗаҗыс.

37-ӧд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҗысӧмҗас куҗа быд ізбӧрательнӧй округын лӧсӧдӧс Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҗысӧмҗас куҗа Окруҗнӧй ізбӧра-тельнӧй комісеҗа.

38-ӧд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҗысӧмҗас куҗа Окруҗнӧй ізбӧра-тельнӧй комісеҗаҗас лӧсӧдӧны общественнӧ-организаҗаҗасыс да ужалыс іҗз общество-җасыс представітелҗасыс да вынӧсӧсны Комі АССР-са Верховнӧй Совет Презідіумӧн бӧр-җысӧмҗасӧҗ 55 луныс не сорӧнҗык.

(Воҗӧ візӧд коҗмӧд лыст бокус)

Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕас ҕылыс положеніе

39-дд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕас куза Окружнӧй избирательнӧй комиссіја лӧсӧдӧдӧ председател, председателдӧс вежыс, секретар да 6 шлен составын.

40-дд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕас куза Окружнӧй избирательнӧй комиссіја:

а) вӧдӧдӧ ужалыс јӧз депутатјас Сӧветса соотвѣтствующӧй исполнительнӧй комиссіјас бӧрҕысӧмҕас участокјас аскадын кытыртӧм бӧрҕас;

б) лӧсӧдӧдӧ бӧрҕысӧмҕас участокјаслыс пӧрадоквӧй номерјас;

в) вӧдӧдӧ бӧрҕысӧмҕаслыс списокјас аскадын лӧсӧдӧдӧ да став јӧзлы тӧдӧмӧз најӧс вӧдӧдӧм бӧрҕас;

г) регістрірујтӧ Комі АССР-са Конституціјалыс да „Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕас ҕылыс положеніелыс“ требованіејас соблюдајтӧм Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ депутатӧн выставітӧм кандидатјасдӧс;

д) снабжајтӧ Участковӧй избирательнӧй комиссіјајасдӧс лӧсӧдӧм формаа избирательнӧй бюллетенјасдӧн да конвертјасдӧн;

е) нудӧдӧ гӧлдӧсјас лыддӧм да устанавлвајтӧ округ куза бӧрҕысӧмҕаслыс результатјас;

ж) мӧдӧдӧ Централнӧй избирательнӧй комиссіјалы бӧрҕысӧмҕас куза фелопроизводство;

з) бӧрҕӧм депутатлы сетӧ бӧрҕӧм ҕылыс удостовереніе.

41-дд статта. Участковӧй избирательнӧй комиссіјајас лӧсӧдӧдӧ обществоннӧй организацијајас да ужалыс јӧз обществојасса представителыс да вынӧдӧдӧ карјасын ужалыс јӧз депутатјасдӧн карса Сӧветјасдӧн, а сӧктса местаясы—ужалыс јӧз депутатјасдӧн районнӧй Сӧветјасдӧн—бӧрҕысӧмҕасдӧз 40 луныс не сорӧнжык.

42-дд статта. Участковӧй избирательнӧй комиссіја лӧсӧдӧдӧ председател, председателдӧс вежыс, секретар да 2—6 шлен составын.

43-дд статта. Участковӧй избирательнӧй комиссіја:

а) прімітӧ бӧрҕысӧмҕас участок куза избирательнӧй бюллетенјас;

б) Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн депутатјасдӧ бьд кандидат куза нудӧдӧ гӧлдӧсјас лыддӧм;

в) мӧдӧдӧ бӧрҕысӧмҕас куза фелопроизводство Окружнӧй избирательнӧй комиссіјаѧ.

44-дд статта. Заседаніејасыс Централнӧй избирательнӧй комиссіјалӧн, Окружнӧй да Участковӧй избирательнӧй комиссіјајасдӧн лыддысӧдӧн фелствітелнӧдӧн, на вылын-кӧ участвуютнӧ комиссіјајас общӧдӧ составыс ҕыныс унжыкӧн.

45-дд статта. Избирательнӧй комиссіјајасын став вопросыс решатӧдӧн гӧлдӧсјасдӧн прѧдстӧл болшыствоӧн; ӧтмында гӧлдӧс дьрҕі—председателлӧн гӧлдӧсыс сетӧ перевес.

46-дд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕас нудӧдӧмӧдӧ јітчӧм рѧс-кодјас вӧдӧдӧн государство шӧт вьлӧ.

47-дд статта. Централнӧй избирательнӧй комиссіја, Окружнӧй да Участковӧй избирательнӧй комиссіјајас іметӧн асыныс печат Централнӧй избирательнӧй комиссіјаѧн лӧсӧдӧм обраец серті.

VI-дд глава

Комі АССР Верховнӧй Сӧветса депутатјасдӧ кандидатјасдӧс выставлајтан пӧрадок

48-дд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ кандидатјасдӧс выставлајтан право обеспечиватӧ обществоннӧй организацијајаслы да ужалыс јӧз обществојаслы—Комі АССР-са Конституціја 113-дд статта по-дѧв вылын: коммунистическӧй партијнӧй организацијајаслы, профессиональнӧй сојузјаслы, кооперативјаслы, том јӧз организацијајаслы, культурнӧй обществојаслы да мукӧд организацијајаслы, кодјасдӧс регістрірујтма законӧн лӧсӧдӧм пӧрадокӧн.

49-дд статта. Кандидатјасдӧс выставлајтан право пӧртӧнӧ ӧлдӧм обществоннӧй организацијајасдӧн да ужалыс јӧз обществојасдӧн кыз республиканскӧй органјас, сӧз і районнӧй органјас, сӧз-жӧ і предпріятіејасын рабочӧјасдӧн да с л у ж а ш - шӧјасдӧн, воінскӧй частјасын—красноарме-

јелјасдӧн общӧдӧ собраніејас, а сӧз-жӧ і колхозјасын крестаналӧн, совхозјасын—совхозјасса рабочӧјасдӧн да служашӧјасдӧн общӧдӧ собраніејас.

50-дд статта. Депутатјасдӧ кандидатјас оз вермыны лоны Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕас куза Окружнӧй избирательнӧй комиссіјајасса шленјасдӧн, а сӧз-жӧ сӧз јӧ округса Участковӧй избирательнӧй комиссіјајасса шленјасдӧн, коні најӧс выставітӧма депутатӧ кандидатӧн.

51-дд статта. Бӧрҕысӧмҕасдӧз 30 луныс не сорӧнжык, став обществоннӧй организацијајас лӧдӧ ужалыс јӧзлӧн обществојас, кодјас выдвигатӧннӧ Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветса депутатӧ кандидатјасдӧс, обявандӧс регістрірујтны депутатјасдӧ кандидатјасдӧс Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕас куза соотвѣтствующӧй Окружнӧй избирательнӧй комиссіјајын.

52-дд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕас куза Окружнӧй избирательнӧй комиссіјајас обявандӧс регістрірујтны Комі АССР Верховнӧй Сӧветса депутатјасдӧ став кандидатјасдӧ, кодјасдӧс выставітӧма обществоннӧй организацијајас да ужалыс јӧз обществојасдӧн Комі АССР-са Конституціјалыс да „Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕас ҕылыс положеніелыс“ требованіејасдӧс соблюдајтӧмӧн.

53-дд статта. Обществоннӧй организација лӧдӧ ужалыс јӧзлӧн общество, кодјас выдвигатӧннӧ кандидатӧс Комі АССР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ, обявандӧс представитны Окружнӧй избирательнӧй комиссіјаѧ тащӧм документјас:

а) собраніелыс лӧдӧ заседаніелыс, коді выдвинітис депутатӧ кандидатӧс, прѧдсіумса шленјасдӧн кырымалӧм протокол, налыс арлыдӧс, оланісӧ, кандидатӧс выдвинітыс организацијалыс нымсӧ индӧмӧн, депутатӧ кандидатӧс выдвинітыс собраніелыс лӧдӧ заседаніелыс местасӧ, кадӧ да участнӧјаслыс лысдӧ индӧмӧн, протоколн сӧз-жӧ колӧ лоны индӧма депутатӧ кандидатӧс ов, ным, вӧч, сылыс арлыд, оланіс, партијност, занатіе;

б) депутатӧ кандидатлыс шыдӧчӧм тајӧ избирательнӧй округ куза сӧдӧс выставітыс организацијасан баллотірујтчыны сыдн сӧгла-сӧтчӧм ҕылыс.

54-дд статта. Комі АССР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ кандидат вермас гӧлдӧсујтыны сӧмн ӧтӧ округын.

55-дд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕас куза Окружнӧй избирательнӧй комиссіјалӧн депутатӧ кандидатӧс регістрірујтны ӧткајтӧм вермас лоны обжа-лутӧма кык лунја срокӧн Централнӧй избирательнӧй комиссіјаѧ, кодлӧн решеніеыс окончательнӧй.

56-дд статта. Комі АССР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ регістрірујтӧм кандидатлӧн ов, ным, вӧч, арлыд, занатіе, партијност да кандидатӧ выдвинітыс обществоннӧй организацијалӧн ным јӧзӧдӧ Окружнӧй избирательнӧй комиссіјаѧн бӧрҕысӧмҕасдӧз 25 луныс не сорӧнжык.

57-дд статта. Комі АССР Верховнӧй Сӧветса депутатјасдӧ регістрірујтӧм став кандидатјасдӧ бьд колӧ пыртны избирательнӧй бюллетенӧ.

58-дд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕас куза Окружнӧй избирательнӧй комиссіјајас обявандӧс Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕасдӧз 15 луныс не сорӧнжык печатајтны да мӧдӧдавны став Участковӧй избирательнӧй комиссіјајаслы избирательнӧй бюллетенјас.

59-дд статта. Избирательнӧй бюллетенјас печатајтӧдӧн соотвѣтствующӧй избирательнӧй округса населеніе кызјас вылын.

60-дд статта. Избирательнӧй бюллетенјас печатајтӧдӧн Централнӧй избирательнӧй комиссіјаѧн лӧсӧдӧм форма серті да сымында, медым обеспечітны бьд бӧрҕысӧмҕас избирательнӧй бюллетенјасдӧн.

61-дд статта. Бьд организацијалы, коді выставітис кандидатӧс, кодӧс регістрірујтӧма Окружнӧй избирательнӧй комиссіјаѧн, кыз і Комі АССР-са бьд гражданілы, обеспечиватӧ тајӧ кандидат вӧснаыс собраніејас вылын, печатны да мукӧд ногӧн беспрепятственнӧја агітрујтан право Комі АССР-са Конституціја 96-дд статта серті.

VII-дд глава

Гӧлдӧсујтан пӧрадок

62-дд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕас нудӧдӧдӧ ӧтӧ лундӧ—коді общӧдӧ став Комі АССР-лы.

63-дд статта. Комі АССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕас лун урчӧтсӧ Комі АССР-са Верховнӧй Сӧвет Прѧдсіумӧн бӧрҕысӧмҕас срокдӧз кык тӧлыс дорыс не сорӧнжык. Бӧрҕысӧмҕас нудӧдӧдӧн увавтӧм лундӧ.

64-дд статта. Бӧрҕысӧмҕасдӧз бӧрҕа 20 лун чӧжыс Участковӧй избирательнӧй комиссіја бьд лун јӧзӧдӧ лӧдӧ кыз кӧ мӧдӧногӧн паскыда јуӧртӧ бӧрҕысӧмҕаслы бӧрҕысӧмҕас лун ҕылыс да бӧрҕысӧмҕас места ҕылыс.

65-дд статта. Бӧрҕысӧмҕасдӧн гӧлдӧсјас сетӧм нудӧдӧ бӧрҕысӧмҕас лундӧ 6 час асывсаы 12 час вӧдӧз местнӧй кад серті.

66-дд статта. Бӧрҕысӧмҕас лундӧ 6 час асылыс Участковӧй избирательнӧй комиссіјајасса председател комиссіјајас мукӧд шленјаскӧд ӧтӧдӧн прѧвѧрајтӧ избирательнӧй јашцікјас да лӧсӧдӧм форма серті составітӧм бӧрҕысӧмҕаслы списоклы емлун, код бӧрҕын пӧдалдӧ да печатајтӧ комиссіја печатӧн јашцікјас да корӧ бӧрҕысӧмҕасдӧс заводітны сетавны гӧлдӧсјас.

67-дд статта. Бьд бӧрҕысӧмҕас гӧлдӧсујтӧ ачыс, сы могыс гӧлдӧсујтӧм вьлӧ лӧсӧдӧм помещеніеѧ локтӧмӧн, да бӧрҕысӧмҕасдӧн гӧлдӧсјасдӧ сетӧмыс нудӧдӧ избирательнӧй јашцікӧ избирательнӧй бюллетен лӧдӧмӧн, кодӧс печатајтӧма конвертӧ.

68-дд статта. Бӧрҕысӧмҕас нудӧдӧм вьлӧ индӧм помещеніеѧн торјӧдӧдӧ бюллетенјас заплнӧтӧм вьлӧ торја комната, коні гӧлдӧсујтӧдӧн запрешајтсӧ овны коді кӧв сӧдӧ ез вӧв, сы лыдын і Участковӧй избирательнӧй комиссіјајас шленјаслы, гӧлдӧсујтысјаслы кыз і бюллетенјас заплнӧтӧм могыс ӧтпырӧд кымынӧ бӧрҕысӧмҕасдӧс комнатаѧ лӧдӧдӧн, сӧдӧс колӧ оборудујтны перегородкајасдӧн лӧдӧ шрмајасдӧн бӧрҕысӧмҕасдӧс ӧтпырӧд лӧдӧм лӧдӧ серті.

69-дд статта. Избирательнӧй помещеніеѧн вӧсна бӧрҕысӧмҕас петкӧдӧлӧ Участковӧй избирательнӧй комиссіјајас секретарлы лӧдӧ шленлы лӧдӧ паспорт, лӧдӧ колхознӧй кнѧжка, лӧдӧ профсоюзнӧй билет, лӧдӧ личностныс мукӧд удостовереніе да, бӧрҕысӧмҕаслыс список серті прѧверітӧм да бӧрҕысӧмҕасдӧн список паспӧм бӧрҕын, пӧлучајтӧ лӧсӧдӧм обраец избирательнӧй бюллетен да конверт.

70-дд статта. Јӧз вьлӧ, кодјас бӧрҕысӧмҕас помещеніеѧн вӧсна „гӧлдӧсујтан право вьлӧ удостовереніеѧн“, „Комі АССР са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрҕысӧмҕас ҕылыс тајӧ положеніеыс-лӧн“, 16-дд статта серті Участковӧй избирательнӧй комиссіја нудӧдӧ торја список, коді пуктыс-сӧ бӧрҕысӧмҕасдӧн список дӧнӧ.

71-дд статта. Избирательнӧй бюллетенјас заплнӧтӧм вьлӧ торјӧдӧм комнатаы, бӧрҕысӧмҕас избирательнӧй бюллетенӧ колӧ сӧдӧ кандидатлыс ов, код вӧсна сӧдӧ гӧлдӧсујтӧ, мукӧдјасдӧ черкајтӧмӧн; бюллетенӧ конвертӧ сујтӧм да сӧдӧ клејтӧм бӧрҕын бӧрҕысӧмҕас мундӧ комнатаѧ, коні помещајтсӧ Участковӧй избирательнӧй комиссіја, да избирательнӧй бюллетенӧ конверт лӧдӧ избирательнӧй јашцікӧ.

72-дд статта. Бӧрҕысӧмҕасдӧн, кодјасдӧн неграмотност лӧдӧ куцӧмкӧ физическӧй тырмытӧмтор вӧсна абу почанлун асылыс заплнӧтны избирательнӧй бюллетен, ем право корны комнатаѧ, коні заплнӧтсӧм избирательнӧй бюллетенјас, лубӧдӧ мӧд бӧрҕысӧмҕас избирательнӧй бюллетен заплнӧтӧм могыс.

73-дд статта. Избирательнӧй помещеніеѧн гӧлдӧсјас сетан кадӧ бӧрҕысӧмҕас агітација нудӧдӧн оз лӧдӧ.

74-дд статта. Избирательнӧй помещеніеѧн пӧрадок вӧсна кыккутӧм нудӧ комиссіјајасса председател, да сылӧн распор'аженіејасыс став прісутствующысјаслы обявателнӧдӧс.

75-дд статта. Бӧрҕысӧмҕас лунса 12 час војын Участковӧй избирательнӧй комиссіјајасса председател јӧзӧдӧ гӧлдӧсјас сетӧм помасӧмӧн, да комиссіја заводітӧ воставны избирательнӧй јашцікјас.

(Помсӧ вӧдӧдӧ нолӧд лист бокыс)

Комі АССР-са Верховнөј Сөветө бөрјысөмјас јылыс положеніје

VIII-бд глава Бөрјысөмјаслыс резултатјас определітөм

76-бд статта. Помешченіеин, көні Участковөј ізбирателнөј комиссіја нубдө гөлдөсјас лыддөм, гөлдөсјас лыддөгөн імеітөны право прісутствутны общіественнөј организацијасса да ужалыс јөз общіествојасса сы вылө спеціалнө уполномочітөм представітелјас, а сіз-жө печатса представітелјас.

77-бд статта. Јашшікјас востөм бөрын Участковөј ізбирателнөј комиссіја сверітө сетөм конвертјаслыс лыд гөлдөсјатөмын участвуетыс јөз лыдкөд да сверітөмыс резултатјасө гіжө протоколө.

78-бд статта. Участковөј ізбирателнөј комиссіјаса председател восталө конвертјас да Участковөј ізбирателнөј комиссіјаса став шленјас дырјі јөздөдө гөлдөсјатөмыс резултатјас быд бјуллетен куға.

79-бд статта. Депутатө быд кандидат вылө нубдөсө счотнөј ліст кык екземпларөн комиссіјаса секретарөн да Участковөј ізбирателнөј комиссіјаса сы вылө уполномочітөм шленјасөн.

80-бд статта. Бјуллетенјас недејствітелнөјјасөн прізнајтөбны:

- а) установітөм образеца да рөма;
- б) конверттөг сетөмјас лібө установітөм образеца конвертын сетөмјас;
- в) кандидатјаслөн лыдыс-кө унжык бөрјан депутатјас лыдыс.

81-бд статта. Ізбирателнөј бјуллетен недејствітелностын сомненіејас лоігөн вөпросыс разрешајтөд Участковөј ізбирателнөј комиссіјаөн гөлдөсјатөмөн, коді пасјысө протоколө.

82-бд статта. Участковөј ізбирателнөј комиссіја лөбдөдө форма серті составлајтө гөлдөсјатөмыс протокол кык екземпларөн, кодјас кырмавөбны Участковөј ізбирателнөј комиссіјаса став шленјасөн, сы лыдын обязателнө председателөн да секретарөн.

83-бд статта. Гөлдөсјатөм јылыс протоколын Участковөј ізбирателнөј комиссіјаөн колө лоны індөма:

- а) гөлдөсјас сетөм заводітчан да помасан кад;
- б) бөрјысысјаслөн лыд, кодјас сетісны гөлдөсјас бөрјысысјас список серті;
- в) бөрјысысјаслөн лыд, кодјас сетісны гөлдөсјас „гөлдөсјатөм вылө право удостовереніе“ серті;
- г) сетөм конвертјаслөн лыд;
- д) Участковөј ізбирателнөј комиссіјаө сетөм шыдөчөмјас да норасөмјас жөныдіка гіжөм да Участковөј ізбирателнөј комиссіјаөн прімітөм решеніејас;
- е) быд кандидат куға гөлдөсјас лыдөмлөн резултатјас.

84-бд статта. Гөлдөсјас лыддөм да протокол гіжөм помалөм бөрын комиссіјаса председател јөздөдө гөлдөсјатөмыс резултатјас комиссіјаса став шленјас дырјі.

85-бд статта. Гөлдөсјатөм јылыс протоколөн бтө екземпларыс, кодөс составітөма

Участковөј ізбирателнөј комиссіјаөн, Комі АССР Верховнөј Сөветса депутатјасө кандидатјас вылө составітөм счотнөј лістлөн кыкнан екземпларнас мөдөдөбны нарөшнөјөн 24 час срокөн Комі АССР-са Верховнөј Сөветө бөрјысөмјас куға Окружнөј ізбирателнөј комиссіјаө.

86-бд статта. Став ізбирателнөј бјуллетенјасө (торјөн недејствітелнөјјас да торјөн недејствітелнөјјасөн прізнајтөмјас) колө лоны печатајтөма Участковөј ізбирателнөј комиссіја печатөн да гөлдөсјатөм јылыс протоколөн мөдөдөм экземпларкөд да печаткөс сдәјтөма Участковөј ізбирателнөј комиссіјаса председателөн хранітөм вылө: карјасын—ужалыс јөз депутатјаслөн карса Сөветјаслы, а сіктса местајасын—ужалыс јөз депутатјаслөн рајоннөј Сөветјаслы.

87-бд статта. Ужалыс јөз депутатјаслөн Сөветјас вылө пуктысөбө обязанност выңны ізбирателнөј бјуллетенјас соответствующөј округан депутатлыс Комі АССР-са Верховнөј Сөветөн мандат вынсөдтөд.

88-бд статта. Комі АССР-са Верховнөј Сөветө бөрјысөмјас куға Окружнөј ізбирателнөј комиссіја гөлдөсјас лыддөм нубдө протоколјас серті, кодјасөс представітисны Участковөј ізбирателнөј комиссіјас.

89-бд статта. Помешченіеин, көні Окружнөј ізбирателнөј комиссіја нубдө гөлдөсјас лыддөм, гөлдөсјас лыддөгөн імеітөны право прісутствутны общіественнөј организацијаслөн да ужалыс јөз общіествојаслөн сы вылө спеціалнө уполномочітөм представітелјас, а сіз-жө печатса представітелјас.

90-бд статта. Окружнөј ізбирателнөј комиссіјаөн быд кандидат вылө нубдөсө счотнөј ліст кык екземпларөн, кодө пасјысө депутатө быд кандидатөн получітөм гөлдөсјаслөн лыд.

91-бд статта. Окружнөј ізбирателнөј комиссіја составлајтө гөлдөсјатөмыс протокол кык екземпларөн, кодјас кырмавөбны Окружнөј ізбирателнөј комиссіјаса став шленјасөн, на лыдын обязателнө председателөн да секретарөн.

92-бд статта. Окружнөј ізбирателнөј комиссіја протоколын колө лоны індөма:

- а) округ куға бөрјысысјаслөн общіөј лыд;
- б) бөрјысысјаслөн общіөј лыд, кодјас участвуетисны гөлдөсјатөмын;
- в) гөлдөсјаслөн лыд, кодјасөс сетөма депутатө быд кандидат вөсна;
- г) Окружнөј ізбирателнөј комиссіјаө сетөм шыдөчөмјас да норасөмјас жөныдіка гіжөм да Окружнөј ізбирателнөј комиссіјаөн прімітөм решеніејас.

93-бд статта. Гөлдөсјас лыддөм помалөм бөрын 24 часыс не сорөднжык Комі АССР-са Верховнөј Сөветө бөрјысөмјас куға Окружнөј ізбирателнөј комиссіјаса председател обязан мөдөдөны протоклыс первој екземпларөс счотнөј лістјас пріложітөмөн, печатајтөмөн, нарөшнөј пыр Централнөј ізбирателнөј комиссіјаө.

94-бд статта. Комі АССР Верховнөј Сө-

ветса депутатө кандидат, коді получітис гөлдөсјаслыс абсолутнөј болшінствөсө, мөдө ногөн-кө став гөлдөсјаслыс жөныс унжыкөс, кодјасөс сетөма округын да прізнајтөма недејствітелнөјјасөн, лыддысөд бөрјөмаөн.

95-бд статта. Протокол кырымалөм бөрын Комі АССР-са Верховнөј Сөветө бөрјысөмјас куға Окружнөј ізбирателнөј комиссіјаса председател јөздөдө бөрјысөмјаслыс резултатјас да Комі АССР Верховнөј Сөветса депутатө бөрјөм кандидатлы сетө бөрјөм јылыс удостовереніе.

96-бд статта. Кандідатјас пөвсыс-кө нө бтө ез пөлучіт гөлдөсјаслыс абсолутнөј болшінствө, соответствующөј Окружнөј ізбирателнөј комиссіја та јылыс торјөн пасјө протоколө да јүбртө Централнөј ізбирателнөј комиссіјаө да бтөдөз јөздөдө кык кандидатөс перебаллотірујтөм, кодјас получітисны медеа уна гөлдөс, а сіз-жө назначајтө перебаллотіровкалыс лун, бөрјысөмјас первој тур колөмөан кык вөжөна срокыс не сорөднжык.

97-бд статта. Округ паста сетөм гөлдөсјаслөн лыдыс-кө ешажык бөрјысысјаслөн жын лыдыс, кодјаслөн ем право гөлдөсјатөны тајө округас, Комі АССР-са Верховнөј Сөветө бөрјысөмјас куға Окружнөј ізбирателнөј комиссіја та јылыс торјөн пасјө протоколө да пырыс пыр јүбртө Централнөј ізбирателнөј комиссіјалы, секи тајө случаяс Централнөј ізбирателнөј комиссіја назначајтө выл бөрјысөмјас, первој бөрјысөмјас бөрын кык вөжөна срокыс не сорөднжык.

98-бд статта. Депутатјасө кандидатјасөс перебаллотірујтөм, сіз-жө і недејствітелнөј прізнајтөм пыдөдө выл бөрјысөмјас нубдөбны бөрјысөмјаслөн списокс серті, кодјасөс вөлі составітөма первојја бөрјысөмјас вылө, да „Комі АССР-са Верховнөј Сөветө бөрјысөмјас јылыс положеніејөкөд“ тырвылө лөсалөмөн.

99-бд статта. Комі АССР-са Верховнөј Сөвет составыс депутатөн выбывајтан случаяын Комі АССР Верховнөј Сөветса Преміум 2 вөжөна срокөн назначајтө соответствующөј ізбирателнөј округын выл депутатөс бөрјөмјаслыс срокөс, но Комі АССР-са Верховнөј Сөвет составыс депутат выбывајтөм бөрын 2 төлысөа срокыс не сорөднжык.

100-бд статта. Быдөн, коді насөліјөдн, пөрјавлөмөн, угрозасөс, лібө подкупөн кутас мешајтны Комі АССР-са граждөнылы пөртны олдөм сылыс правосө бөрјыны да лоны бөрјөмаөн Комі АССР-са Верховнөј Сөветө,—карајтөс 2 вөдөз свобөдөны лшөтөмөн.

101-бд статта. Сөветса должностнөј мөрт лібө ізбирателнөј комиссіјаса шлен, кодјас вөчасны бөрјысан документјасын подделка лібө төдөмөн гөлдөсјас неправојнөја лыддөм,—карајтөдны 3 вөдөз свобөдөны лшөтөмөн.

Комі АССР Ісполкомса председателлыс обязанностјас нубдыс **І. КЫЗЈУРОВ.**
Секретарлыс уж нубдыс **ФІЛІППОВ.**

Вөрлеңөмын некушөм лантөдчөм оз вермы лоны

Вөрлеңан план аскадө тыртөм кутас решөјтны рајоннын і мукөд хөжөјственнөј ужјаслыс успехөс, (кылөдчөм, тувсов гөра-көча да с. в.). Тајө төдөвылө бөстөмөн парвјнөј организацијаслы, сөктөсөветјаслы і медеа вөз вөрпромхозса да вөрпунктса вескөдөмөјаслы, колө вөлі ескө вескөдөны асыныс главнөј выіманіјесө сы вылө, медем закрепітны сіјө темпјасө, кодјасөс вөлі шөдөдөма стахановскөј төлысө кадө да вөрлеңөсјас костын массөвөј полөтөческөј уж подув вылын паскөдөны вөзө социөмотөческөј өрдөмөм да содтыны стахановецјаслыс рајасөсө. Но збыльвөлаасө тащөмыс ез ло, а мөдарө, өтка вөрпунктјас, өктөсөветјас да колхозјас стахановскөј төлысө колөм бөрын лантөдчөсны. Вөрпромхозса вескөдөмөјас да рајөполком тајө лантөдчөм куғаыс өз ас кадын кучкыны і кыч резултат

медбөрја вөт луннас вөрпромхоз сетіс керасөм куға сөмын 4,8% да кыскасөм куға—5,5%.

Откымын сөктөсөветјас вөрлеңан ужөн вескөдөмөсө кежісны бөкө. Медвөз Покча да Савајар өктөсөветјас. Покчасө колхозјасөн вөрлеңан план мөрт 20-бд лун кежлө выполнөтөма керасөм куға 45% да кыскасөм куға 43%. „Выл туј“ колхоз преступнө өрөдіс—выполнөтөс керасөм куға 17% да кыскасөм куға 16% сөмын-на. Савајар өктөсөветса колхозјасөн выполнөтөма керасөм куға 35,6%. кыскасөм куға 52,6%

Отка колхозјас, кыч Леңын нөма (Мамы), Фрунче нөма (Уөтөлыч) асыныс плансө выполнөтөсны-нын, а вөрпромхозса вескөдөмөјас ез-на думышталыны, медем колхознөкјас костын рајасөнытөлнөј уж подув вылын, вөрын ужалыс јөз да вөв вынсө сөдтөд договор

вөчөмөн закрепітны вөрын сезон помөз. Вөрпромхозса директорјас Акачев да Саылов тајө ответствөннөј кадө дыр кад чөж-нын пукалөны кабинетын.

Бөрја кадө колхознөкјасөн да өтка-өлыөсөсөн вөрысө петөмјас куға лоіны уна фактјас. Вөрпунктјас шөдө і өктөсөветјас да рајөполком ез прөмітны колөна мөра, медем котыртыны тып вөрысө петөсөкөд да саботажнөкјасөкөд.

Вөрпунктјасын абу делөдыс бур і расчөтјасөн. Март төлысө чөжөн абу вөчөма расчөтјас, а врајас тајө іспөлујтөны асланыс преступнөј цөмјасын, медем өрдөны вөрлеңан план аскадын тыртөм.

Вөр леңөмы комө-нын лыда лунјас. Вөвалтөма сөдө кыккутөмыс леспромхозлөн. Онө кежлө леспромхоз паста колөна тыртны пөрөдөчөмын 10% вылө, кыскасөмын 15 проц. вылө. Мөдө ногөн-кө

(Помөсө вөдөдө вөтөдө ліст бөкөны)

АНТИСОВЕТСКОЈ „ПРАВО-ТРОЦКИСТСКОЈ БЛОК“ ВЫЛЫН ПРОЦЕСС

А. Я. Вышинский јорт речлөн продолженіе

востом јылы, советској народос, советској госу дарствоос, отвылые жу бд ны кбсјом јылыс, сы могыс, медым ізмена пыр вобдчы ны власт бердб, кодбс сјб жб здукын најб долженбс лоны зоннас, безраздельнб да тырвыб сеты фашист јас кіб, асланыс настојаш шбј кбзјевајас кіб. Сорн јуніс государственнбј ізмена јылыс, врагла дорб ву жом јылыс, фронт востом јылыс, СССР-лы пораженіе јылыс, мјанлыс отечество жуглом јылыс.

Тајо заговорса торја со участнјаслбн став шпїонској ужыс бид участкылыны зоннас вєскбдєылс Бухарїнбн да Рыковбн.

Танї суд вылын тырвыб ердбдїс Рыковлбн, Бухарїлбн да Јагодалбн вел уна иностранныј госу дарствојас разведкајаскб јтб дыс.

Ворсбмнысб ердбдбма. Прєчатєлскбј маскєјаснысб најб чужомјас вылыс нещыштбма да нещыштбма пыр да век кеждб. подсу дїмојјас пбвсыс нї отї ез лысї отрїцїяны СССР-лы пораженїе дагїом да СССР бс торјодлом куза асыныс преступнбј ужсб.

Троцкїј, кызї сїдс вблї установїтома вожа процес јас вылын да кызї сїдс вылыс подтєрфїтома тајо процес вылын, договорїчїс германскбј да японскбј разведкајаскб СССР-лы да советскбј властлє паньд бтужа тыш јылыс.

Ізменїјас, Грїнко, Ходжаєв, Шарановїч, Ікрамов—тајб разнбј магєа ожїгајтчом, матєрој контрєволюционерјас, ы ж ы д контрєволюционнбј стажбн.

Бухарїн щоктїс Ходжаєвлы корсы тужас англїскбј разведка дїнб сїб Курбашї пыр, код јылыс танї вїсталїс мїанлыс Ходжаєв. Бухарїн вбзїс јїтчыны англїскбј кругјаскб, мысуро косыєны Англїялы. Сїб вїсталїс: „Оз вермы Узбекїстан сїб вїт мїллон населенїєн лоны независїмбј госу дарствбн кык ыжыд госу дарство костын; отар бокєан Советскбј Сојуз, мбдар бокєан—Англїя. Колб сувтны кушбмкб берє дорб“. І Бухарїн јоткб Ходжаєвбс, тырмымонјанїн лоббчбмос, сы вылб, медым сувтны буржуазнбј контрєволюцїя берє дорб.

Ізменїјаслбн тајб шїа кєлє дєствутїс тбдса нїн, судбн не бтчыд ердбдлбм методјасбн: вредїтелство, фїверсїяєс, шпїонаж, тер рор методјасбн. Вредїтел јас, фїверсантјас, шпїонјас суїєсны уна отраслјасб да бостїсны сен вєскбдлєна положєнїє.

Бостбј фїнансјас. Фїнансјас јукбдын вредїтелјаслбн основнбј установкан, кызї тајб формуїрујтїс Рыков, Бухарїн согласїє сертї,— вблї „кучкыны советскбј правїтелство куза советскбј шїагїон“.

Грїнконы мї ағам советскбј властлє вїж закоре нєлбј врагбс, кодї ставїас да тырвыб вїзаскбма нє мєцкбј разведкалы.

Бостбј мбд разведчїкбс—Черновбс, кывшутбг, „талантлївој“ мортбс, сы вбсна мыј сїб отї рытб ештїс волыны Кїбрїккбд сан орбб, косаны полїцєскбјјаскб, сурны полїцєј прєчїдїумб, лоны нємєцкбј разведчїкбн.

І вот Чернов дєствутїтб нємєцкб, разведка заданїє сертї, да вєскыда шуб: „нємєцкбј разведка торја условїєн сувбдїс вбн вїдомын вредїтелство“. Сїдї кбн, медым, кызї шуїс Рајвїд, нє сетны вбвјас Красној Арміялы.

Розєнгалд дєствутїтб сїз жб, кызї тајб интересїтб нємєцјасбс да японєцјасбс. Тајб иностранныј госу дарствбс интересјасын сїбб заклучатб нефтанбј договор. Сїб спєцїалнб вредїтелскї котыртб тајб жб госу дарствбс интересјасынзолотообходјаслєс експорт, аслас отечествольєс интерес ас вєскыда нарушї томбн. Сїб котыртб Јапонїяб чуғун вредїтелскбја да преступнбја експортїрујтбм, медым тајб чуғу ныс мунїс бурєц сїбб снарадјас вылб, кодјасбн јапонскбј воєншїна кбсїсб, нє бомбардїрутныкб, вєк жб повзбдлєны мїанлыс отечествоньмбс. Сїбб бїдвогыс зафєрживајтб обороннбј импорт.

Ікрамов бтщбщ Ходжаєвкбд оз колччыны вредїтелствонь асланыс централнбј „кольєгајасыс“. Сїб танї ачыс вїсталїс Наманганьны вредїтелство јылыс, шелкомоталнбј фабрикајас вылын, хлопкоочїстїтелнбј заводјасын вредїтелство јылыс, хлопкбвбј овмбс

органїзацияны вредїтелство јылыс.

Зєленскїј. Танї ме їнда сбмын продовольствїє прєдметјасб, торїбн выїб, стеклб да кбрттувјас шыблалбмыс сїб позорнбј практик вылб, мыј кучкалїс мєдєа жїзньєннбј интересјас куза, мїан населєнї елбн олан да здорвїє интересјас куза. Выїын стеклб да кбрттувї тајб жб чудовїщнбј преступлєнїє, код воғын, мєным кажїтб, блєдмбны став ташбм сама мукбд преступлєнїєјасыс.

Шарановїч паскбдб вбвјаслыс анемїя—усб 30 сурє вбв. Шарановїч подєривајтб торфїанбј промышлєнност. Шарановїч созлатєлнб паскбдб націоналнбј роғн, белорусскбј на сєлєнїє пбвсын націоналїстїчєскбј чувствбјас паскбдбмбн.

Советској госу дарствольєс дєјатєлјасбс Г. М. Кїровбс, В. Р. Менжїнскїјс, В. В. Кујбышевбс, А. М. Горкїјс вїом

Процєслбн тајб јонжкы мрачнбј да јонжкы сбкыд моментјас повсыс бтї.

Кыз Рыков мбвїрутїс аслас подпольнбј групан терроро вужб? Зєв откровєнлб. Сїб шуїс: „правбјаслбн контрєволюционнбј органїзациа заговоршїчєскбј, нєлєгалнбј характєрлыї, контрєволюционнбј уж вылб кушбм лїбб массовбј база абутбм дырї, кушбмкб мбд тудбн власт бердб вбвм вылб нафєја абутбм дырї террор прїмїтом сєтїс, центр мнєнїє сертї, кушбмкб перспєктивя“.

Рыковлбн да мукбд „правб троцкїсткбј фашисткбј заговоршїчїкјас тајб показанїєјасыс тблалб смєртєлнбј кбзїдбн да смрадбн.

Бухарїн сїз жб сулалїс террор вбсна, кбт, кызї сїб шуїс, орієнтірујтїс рєгїдїжкыс ез террор вылб, а массовбј восстанїєјас вылб.

Онї установїтома, мыј Кїровбс вблї вїома їмєннб тајб „правб-троцкїсткбј“ центрбн, со тајб блок шубм сертїс, кодбс позб шуны став центрјаслбн центрбн.

Јагодє подтєрфїтїс суд вылын, мыј Рыков да Бухарїн участвутїсны тајб шубмбс прїмїтомын.

Онї стбча установїтома, мыј Кїров јортбс вблї вїома Јагодє матыса участїєн. Мє лыдда докажїтбмбн і сїдс, мыј вїдбмсб вблї вбчбма Рыков да Бухарїн матыса участїєн.

Кызї установїтома следствїєн, Алексєј Максїмовїч Горкїј, Вјачєслав Рудолфовїч Менжїнскїј да Валєрїан Влафїмїровїч Кујбышев усїсны жєртвїјасон террорїстїчєскбј актјасыс, кодјасбс пбртбма тајб жб „правб троцкїсткбј блок“ заданїє сертї. Вїом жєртвбн усїс і А. М. Горкїјлбн пьїс—М. Пєшков.

Жєнїдїк срок чбжбн кујїм жєртвє, кадєс воғжкыс пбгїбнїтїс куїм замєча

Іванов разрушајтб заводјас, разрушајтб бумажноцєллулознбј промышлєнност.

Та дїнб содтысєб советскбј властлы паньд вєскыд да вбсна вооружоннбј выстїлєнїєјас котыртбм, Бухарїн бтщбщ Рыковкбд мбдбдб Севернбј Кавказб Слєнковбс, Сїбїрб—Јакбвєнковбс, кодјас і паскбдбны сєнї повстанчєскбј двїжєнїє, јїтчбны казачєј белогвардєјскбј кругјаскбд зағранїцян, дағтбны казакбј дєсант Севернбј Кавказын Рыков Зубарєвкбд котыртбны Уралын повстанчєскбј отр’адјас. Ікрамов Ходжаєвкбд повстанчєскбј отр’адїєс котыртбны сїб жб Бухарїн, Рыков да мукбдјас вєскбдлбм улын Среднєј Азїяын муллајасыс, бајјасыс, быдсама дєкласїрованнбј элементјасыс.

Сїб вылаккыјаслбн да мбїојаслбн, повєстјаслбн да романјаслбн бьд строка лолалб благодарствбн, рєволюционнбј дєствїєјас жарбн. Ез вєсщбрб Лєнїн нєбтчыд гїжлы, мыј Горкїј зєв ыжыд художєствєннбј талант, кодї вїєс і вїєс уна пблза всємїрнбј пролетарскбј двїжєнїєлы. Вєлїкбј морт вїєс сблбмб прєдатєлскбј ударјасыс кулї ужалыс чєловєчєстволбн друғјас пьїс мєдбурьє, кулї чєловєчєскбј разумлбн да чєловєчєскбј мїчлунлбн мєдєа југыд да јон свєтїлнїкјас пьїс бтк. Сїб свєтїлнїкбс кусбдїсны со тајб їзменїјасыс, со тајб мортсама зєрїасыс, вєлїкбј мортлыс пбс да благороднбј сблбмсб хладнокровнбја да прєдатєлскбја вєкєждб сувтбдыєјасыс.

Бєсєбнов вїсталб, мыј кор сїб 1934 вбса јулыын Парїжын ағдылїс Троцкїјкбд, кодї пыр скбрыє логалїс Горкїј вылб, кызї і Горкїј нєнавїдїтїс мєждународнбј шпїонажлыс обєрбандїтбс да Троцкїјлыс прєдатєлствбјаскб, сєкї Троцкїј вїсталїс, мыј Горкїјсб колб вєштыны кбт мєд мыјб сїбб ез сувт, мыј Горкїј паскыда популярнбј кыз Сталїнлбн матысса друғ, кызї партїялыс гєнєралнбј вїз аудбєс, Троцкїј сєтїс Бєсєоновлы поручєнїє, кодбн прїкажїтїс сєтны Пјатаковлы. Кызї вїсталб Бєсєонов, сїбб поручєнїєсб вблї сєтбма мєдєа категорїчєскбј форманн. Горкїјєс бїронын фїзїчєскї кот мыбб ез сувт.

І народлы враг да обєрбандїт Троцкїјлыс тајб прїказанїєсб, Бєсєоновл вблї вїома татчб СССР-б да сєтбма Пјатаковлы, сєтбма блоклы, кодї, кызї сїјєс вїсталїс Јагодє і кызї сїјєс мє докажїтє воғ, прїмїтїс А. М. Горкїјєс вїом јылыс шум.

Бухарїн да Рыков вблїнн участнїкјасбн А. М. Горкїјс тајб подлєјшбј вїдмын. Ачыс Бухарїн прїзнајтб, мыј 1935 воын Горкїј кулбмбғ во војдбр, Томскїј Бухарїнлы јубртїс, мыј Троцкїј дағтб враждєбнбј акт Горкїјлы паньд.

Бухарїн шуб, мыј кор вїсталбны враждєбнбј акт јылыс, позб гогбровны ставсб, зїк террорїстїчєскбј актјасбс, колєбанїєлбн амплїтуда танї зєв ыжыд. Бухарїн прїзнајтб, мыј Горкїјєс вїом сєкї ез вбв їсключїтбма. Тајб—завуалїрујтбм прїзнанїє, кодї Бухарїнбс выдїтб јурнас.

Мєнїн сорнїтї способјас јылыс, кодјас отсбгбн вблї нуобдбма куїм террорїстїчєскбј акт—Мєнжїнскїјлы паньд да Алексїј Максїмовїч Горкїјлы паньд.

Кыскб ас вылас вїманїє способ, код отсбгбн сїбб вїомјаскб нуобдбма. Тајб—вочабн вїан способ, „гарантїябн вїан“ способ, код јылыс вїсталїс Јагодє,—таб вїомлбн способ соучастнїкјаслыс спєцїалнб знанїєјас испблзујтан отсбг дырї. Абу омблє мбвпшїтбма. Лєвїн, Плєтнєв, Казаков, Максїмов Скїковскїј, Кр’учков, Буланов—мортвїєјаслбн бандє, спєцїалнб дағтбм бандє, участвутїс тајб дєлбса.

Мє мєдббрын, должєн шуны, мыј бурєц тајб планьн вблї мбвпалбма преступнїкјасбн—мортвїєјаслбн Нїколај Івановїч Јєвовлы паньд террорїстїчєскбј акт. Од сїбб вїомсб сїз жб вблї мбвпшїтбма тырмымбн тонкбја сьнбд отравїтом отсбгбн, кодбн должєн вблї лобавны аслас служєбнбј кабинетын Нїколај Івановїч Јєвов, кїслотаын растворїтбм, ртутбн отравїтбм сьнбдын. Сєк жб Јагодє олбдлїс—нєкушбм случїяын нє сєрнбј кїслотаын, сы вбсна, мыј сєрнбј кїслота колб сєлє да вєрмас сотны бурєц сїбб шторјаскб да гарфїнјаскб, кодјасбс колб вблї, Јагодє їндбд сертї, јїжтбдны сы могыс, медым, сїбб сьнбдсб лолалбмбн, вєрмїс пбгїбнїтны Нїколај Івановїч Јєвов.

Јагодє јылыс сорнїєс жєнєд. Јагодє—тајб чудовїщнбј преступлєнїєјас главној котыртыс да вдохновлїтєс, сьлбн кывкутбмыс сьмын јонжкы да сєрїознбјжкы, мыј од Јагодє—абу прбстб Јагодє, сїбб кадын ОГПУ-са прєдсєдатєлбс вєжєс, фактїчєскї ОГПУ-са прєдсєдатєл. Сїбб морт, код обїязанност вылын кулїс госу дарствєннбј бєзопасност вїдом.

Воғб лоб локган номерын

Ворлєзбмын нєкушбм лантбдчбм оз вермы лоны (Пом)

шуны—первбј кварталса ворлєзбмын план лоб вї ордбма. Тајб ловї сомьн сы вбсна мыј в о р п р о м х о з с а дїрєкторјас да вбрпунктєс завјас збылыс ез вєскбдлєны прїзводствбн, пукалїсны кабїнєтєын.

Парторганїзациајаслбн мог бїродын кывкуттбма ужалбм, жугбдны лантбдчбм, суртчыны вбр

лєзан план тыртан ужб став общєствєнностбн, котыртны массовбј соғордїєсбм да стахановскбј двїжєнїє.

Ворлєзан план тыртны быт! Тајб должєнбс гогбровны вбр ужбн бьд вєскбдлыс, с т а в партїнбј да Советскбј общєствєнност.

Сєтны страналы тырмымбн вбр. Тајбс корб партїя, правїтелство.

Бура лөсөдчыны көза кежлө

Міжан районын 1937-өд вөса урожайлөн итогјас петкөдлөны, мыј сіјө колхозјас, кодјас бура лөсөдчыны көза кежлө да бур качествон аскадө нубдичны көза најө бостисны вөвлытөм ыжыд рекорднөјурожај. Тајөс зев бура петкөдлөны примерјас. Кировыма колхоз (Устлыч сиктсөвет). Зөр бостис өтi гектар вылыс 30 центнер, id—23 центнер. „20-ти летие октябрия“ id бостис өтi га вылыс 17 центнер, су—22 центнер. Ворошилөвныма колхоз id бостис өтi га вылыс 21 центнер, „Вылыс“ су—23 центнер да с. в.

Тајө лыдпасјасыс жаругыда тыдалө, мыј міжан районын ем став позанлуныс черновөј да огороднөј културајаслыс урожајностсө кыпөдны нөшта вылөжык да шедөдны н ө ш т а ыжыд урожај. Урожайлөн ыжыд колхозникјаслөн ыжыд дохөдыс кутас зависитны сысан, кычi партијнөј оргннзацјајас да сиктсөветјас кужасны котыртны колхознөј массаөс к ö з а кежлө аскадө да бура дастыгөм вөсна тышө.

Колө шуны, мыј ВКП(б) ЦК-лыс да СНК-лыс көза кежлө лөсөдчөм јылыс шуөмсө олөмө пөртөмыс міжан районын мун ө јона наөдөн. Көт ескө уна колхозјас, кычi „Пионер“, „Краснаја Печора“, „Калинин“, „20 лет октябрия“, „Рычаг социализма“ да му к ö д ј а с бостыс влсны ас костаныс көза кежлө бура лөсөдчөм мөгыс социалистическөј ордјысөмө, но жалитны ко-

лө, мыј тајө колхозјасыс ас вөз а с б о с т ö м к ö с ј ы с ö м ј а с с ö о з бура пөртны олөмө „Пионер“ да „20 лет октябрия“ колхозјасын вывти кывкүттөма относитчөны көјдыс дорө. Көјдысө өтi јөртөдө кисталөмаөс метрөн жынјөн судта да сіјөс оз i вөрөдны, мыј вөсна көјдысыс вермас шыкны.

Преступнө нөжјө мунө кујөд петкөдөм, 54 сурс дод пыдди рајон паста петкөдөма сөмын-на 23090 дод. Торја позорнөја колөны Мылдин сиктсөветуvsа колхозјас, көнi 26 сурс дод пыдди петкөдөма сөмын 9 сурс дод. Блнчдин сиктсөветуvsа колхозјас, көнi 10 сурс местаө петкөдөма 3900 дод. Тащөм-жө фелдыс i пөјим чукортөмөн.

Нөшта омөлжык положеніеыс пощ да мајөг дагтөмын. Рајон паста ставыс дагтөма сөмын 2250 пощ. Тајө ужас уна колхозјас ез-на бостысавны. Чајтөмөн, мыј пощ мајөгыд зев ичөтик фелө, мыј сіјө пощө лөсөдны i көзгөн некытчө оз вош. Тащөм сорнјас кузаныс колө решителнөја кучкыны.

Колхозјаслөн да став общественностлөн бөјөвөј мөг—п о л и т и к о массөвөј уж подув вылыи кыпөдны колхозникјаслыс трудовөј энтузиазмсө да стахановскөј движөніе паскөдөмөн бырөдны көза кежлө лөсөдчөмын став тырмытөм торјассө да встетитны көјмөд Сталинскөј пјатилет калыс первој тулыс тырдаслуин.

Рајзөса јуралыс Сорвачев

Көза кежлө лөсөдчөм вөсна тышыс оз мун

Ыжыд урожај вөсна тышыс заводитчысө тувсов көза кежлө лөсөдчөмсан. Тувсов көза кежлө бура да аскадө лөсөдчөм кутас определитны урожајлыс успехсө.

Но тајөс абу-на гөгөрвөдмаөс „Новоја Печора“ колхозлөн правленіе да сені јуралыс Бажуков јорт.

Колхоз правленіелөн кывкүттөма уж ради „Новоја Печора“ колхоз көза кежлө лөсөдчөмын

колө јона бөрө. Колхозлөн өнөз-на абу вартөма. Кујөд петкөдөмын колхозса счөговөд Мартушов ылөдлө сиктсөветөс да рајзөс. Сводка сетө кујөд петкөдөма 75%, а збылвылас петкөдөма сөмынна 40%, пөјим чукортөм вөсна некөд оз төждыс. Сыныс на омөл кор, колхозлы регыд ковмас петны көзны, а зөр көјдысыс абу нөити тус.

Колхозса јуралыс Бажуков, көјдыс дагтөм да

План работы кружка по изучению „Положения о выборах в Верховный Совет РСФСР“

(рекомендуемый парткабинетам МК и МГК ВКП(б))

1-е ЗАНЯТИЕ

О предстоящих выборах высшего органа государственной власти РСФСР. Итоги и значение прошедших выборов в Верховный Совет СССР.

Предстоящие выборы в Верховный Совет РСФСР и значение их.

Укрепляя союз коммунистов и беспартийных, беспощадно искореняя гнусных врагов народа, право-троцкистских бандитов и всех иных наймитов фашизма, трудящиеся СССР под руководством партии Ленина—Сталина неуклонно двигаются вперед, к новым победам коммунизма.

РСФСР—огромная многонациональная республика.

Общественное устройство РСФСР. Государственное устройство РСФСР: края, области и автономные советские социалистические республики, входящие в РСФСР (по географической карте). 2-3 из 170-миллионного населения нашей страны живет на территории РСФСР.

Органы государственной власти и государственного управления РСФСР.

Высшие органы государственной власти и государственного управления автономных советских социалистических республик.

РСФСР есть социалистическое государство рабочих и крестьян. Советы депутатов трудящихся—политическая основа РСФСР.

Верховный Совет РСФСР—высший орган государственной власти РСФСР.

Литература

Конституция РСФСР. Главы I—VI.

СТАЛИН. О проекте Конституции Союза ССР. Раздел II и III.

МОЛОТОВ. Конституция социализма (речь на Чрезвычайном VIII Всесоюзном съезде советов). Раздел III.

Калинин О проекте Конституции РСФСР (доклад на Чрезвычайном XVII Всероссийском съезде советов).

Сообщение Центральной избирательной комиссии о

количестве избирателей, состоявших за кандидатов блока коммунистов и беспартийных на выборах в Верховный Совет СССР 12 декабря 1937 года.

2-е ЗАНЯТИЕ

Избирательное право, избирательная система

Буржуазная демократия—демократия для богатых, прикрытое господство буржуазии.

Ограничения прав трудящихся в буржуазно-демократических конституциях.

Формальный характер буржуазной демократии. Плавное политическое бесправие народа в странах фашизма.

Невозможность для широких трудящихся масс в условиях капитализма использовать предоставляемые им буржуазными конституциями жалкие права.

Наличие материальных условий для развития последовательного социалистического советского демократизма в СССР и его отражение в Конституции РСФСР. Отражение в Конституции РСФСР факта победы социалистического строительства в нашей стране. Социалистическая система хозяйства и социалистическая собственность на орудия и средства производства—экономическая основа РСФСР. Расцвет жилищной жизни трудящихся. Расцвет культуры в РСФСР.

Сталинская Конституция самая демократическая в мире. Она предоставляет широкие гарантированные права гражданам. Выборы в нашей стране производятся на основе всеобщего, равного, прямого изби-

рательного права при тайном (закрытом) голосовании.

Всеобщее избирательное право в РСФСР, и в чем оно выражается. Кто имеет право выбирать и быть избранным в РСФСР.

Равное избирательное право в РСФСР на основе равной доли в социалистической демократии.

Прямое избирательное право в РСФСР на основе Сталинской Конституции, и в чем оно выражается.

Тайное (закрытое) голосование, и в чем его значение.

Литература

Конституция РСФСР. Главы I и XII.

Положение о выборах в Верховный Совет РСФСР. Глава I.

Ленин. Тезисы и доклад о буржуазной демократии и диктатуре пролетариата Соч Т. XXV. стр. 7—20.

Сталин. О проекте Конституции Союза ССР. Раздел III.

СТАЛИН. Беседа с председателем американского газетного объединения «Скриппс Говард Ньюспейперс» г-ном Рой Говардом (последний вопрос).

МОЛОТОВ. об изменениях в советской Конституции (доклад на VII съезде советов СССР 6 февраля 1935 года). Раздел II.

МОЛОТОВ. Конституция социализма. раздел II.

КАЛИНИН. Что дала советская власть трудящимся.

СССР и страны капитализма. Главы V и VI.

Бырөдны самоснабженіе

Митрофаныи леспродторгса ужалысјас бнөз нарушјитөны културајөја төргүјтөмыс лөсөдөм правлөјас.

Төргүјтан правлөјас нарушитөмын вескөдлө леспродторгын ужалыө—щөтовөд Мшарин. Мшарин, быд колана төвар воөм бөрын продавец Бажуковөс преду-преждајтө, мыј сіјө щөктытөг мед вөлі некущөм төварөн абу төргүјтөма. А сек коста Мшарин

бөсталас асылыс да гөсталас аслас сотрудыкјаслы.

Со пример вылө. Воліс, алюминевөј панјас, Мшарин медвоз бөстис асылыс. Гынсапөгјас јукліс медвоз быд сотрудыкјаслы кык параөи, сывөсна вөрын ужалысјаслы ез тырмы. Тащөм фактјасыс зев уна.

Рајоннөј леспроторгын ужалысјаслы колө Мшарин вылө вөдөдлыны буржыка. „Збыл“

Ответственној редактор—Л. Чисталев.

Зажөм вылө гіжысысјаслы төд вылө

Мөд пјатилетка нөкөд вөса вы-пуск зајөм подпичкјас ез-на облүчтны облигациясөс асланыс ужалап местајасмы кычi, січ Мылдин леспромховөс, ылысга госзаповөдныкы да Лөмтыбөж затөны рабочөјјас. Тајө оргннзацјајасмы подпичкјасмыснө облигациясөс агаүтисны Мылдинас өм чөжан кассаө, но на-лы (подпичкјаслы) номерөс за-кре итгө.

Рабочөјјас да служащөјјас, кодјас ужалөны выдны исөм оргннзацјајасын да ез на полу-читны мөд пјатилетка 4-өд вөса выпускыма заөмлыс обли-гациясөс, ужалап местаме колө ворны заөм вылө өм мынтөм куца да Мылдинас өмчөжан

кассаөс облигация подүчтөм выдө справка, кодтөг өмчөжөн касса облигациясөс оз вермы естны.

Учреждөніејас да оргннза-цјајас, кодјас облигациясөс под-пичкјасмы ставнас ез мынтөны, должеөө јуөртны облигация подүчтөм куца подпичкјасмы.

ПОДПИЧКЈАСИ. Ено вуноөб подүчтны облигациясөсөтө ужалап местајасмы.

НКФ инструкция сертi, кодјас оз подүчтны облигациясөсө 1938 вөса јун 1-өд ауноч, та бөрын облигациясөс подүчтөм вылө гоштын правасө да сөјө облигациясөс перөартчө госу-дарственной дохөдө.

Рајонувса сомчөжан касса.

сузөдөм куца некущөм мера оз прінімајт, абу фелдыс буржык інвентар да машинајас ремонтірујтөмөн.

Вөвјас көза кежлө оз дастыны. Уна вөвјас-нын омөла старјитөмла да лока вөфитчөмла сувтөмаөс.

Колхозын көза кежлө лөсөдчөмөн омөла вескөдлө Рајзо, „Новоја Печора“ колхоз өнөз оз імеіт век кежлө му закрепітөм куца государственнөј акт, а січжө уна пукалөны канцеларіјаын, оз отсавны колхозјаслы.

Пурп-са політотделөыс інструктор дОРОНИН

Мылдинас РІК-лөн типографіја.